№ᴇʀ 11

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 25 Stycznia v. s. 1829 Roku.

Wiadomości Krajowe.

— *Wilno.* —

Za wiedzą Rządu Cesarskiego Uniwersytetu Wileńskiego, mam honor oświadczyć publicznie wdzięczność i podziękowanie tym wszystkim, którzy w roku zeszłym Gabinet Zoologiczny przy tymże Uniwersytecie darami swojemi łaskawie pomnożyć raczyli. Mam przy tém nadzieję, że prawdziwi Miłośnicy Nauk przyrodzonych, nie zechcą i nadal opuścić naymnieyszey zręczności do zbogacenia Gabinetu tuteyszego nowemi ofiarami; a ich imiona chlubne w dziejach tego zakładu zaymą mieysce.

Niejednokrotnie dały się słyszeć ubolewania wielu osób, że, przedmiotów zoologicznych przez czas długi zachować nie mogąc, zaniedbali zbiorów w podobnym rodzaju; aby zapobiedz przeto tym niedogodnościom, poczytuję za obowiązek podać środki, zabezpieczające exemplarze zoologiczne od prędkiego zepsucia.

1). Myśliwy, wychodzący dla polowania na źwierzęta lub ptaki, mające bydź przesłane do Gabinetu, powinien, oprócz strzelby, mieć jeszcze bibułę, bawełnę i szpilki.

Bawełna służy a) do zatkania rany strzałowey, aby pióra u ptaków krwią nie przesiękały zbytecznie.

b). do zatknięcia nozdrzy i krtani przez dziób, ażeby ztamtąd limfa albo inna kleista wilgoć do piór nie wchodziła; do źwierząt ssących większych służą w tym celu pakuły; papier zaś służy do tego, aby zastrzelone ptaki weń obwinąć, ułożywszy wprzód tak pióra, jak skrzydła gładko, porządnie i w naturalném położeniu, wtedy spina się szpilkami i ptak tak opatrzony do torby myśliwskiey się wkłada.

2.) Po zabiciu ptaka nie można wyrywać piór ze skrzydeł lub ogona, przewlekać ich przez nozdrza i zawieszać na nich u myśliwskiey torby; gdyż przez to psują się exemplarze, a przeciwnie lepiey jest, gdy pióra starannie będą zebrane i z ptakiem zachowane.

3.) Naylepszy czas do polowania w tym celu jest od miesiąca listopada do marca: źwierzęta bowiem w tym czasie mają od przyrodzenia naydoskonalsze pióra i włosy.

4.) Gdy często się zdarza, że źwierzęta lub ptaki na mieyscu, gdzie są zabite, nie mogą bydź preparowanemi, można przeto na mieysce przeznaczenia przesłać je następującym sposobem:

a.) Po wydobyciu z ptaka wnętrzności, myje się go letnią wodą z mydłem póty, póki nakoniec woda zupełnie czystą nie będzie, poczém wysusza się ptak czystą bibułą i ręcznikiem aż do zupełnego zniszczenia wilgoci; pióra na głowie i tułowiu układają się należycie, obwija się ptak w kawał płótna, żrzadka się oszywa, zanurza się w mocny spirytus, tak, aby zupełnie był pokryty.

b.) Gdy się już zbierze, podług powyższego sposobu pewna ilość ptaków do przesłania, należy wtedy wziąć stosowney objętości baryłkę, wybić dno, włożyć obwinięte ptaki, znowu dno zabić nalawszy wprzód spirytusu, i wtedy na przeznaczone mieysce przesłać.

c.) Jeżeli baryłka jest dębowa i nowa, należy ją pierwiey wrzącą wodą wyparzyć i jeszcze w wodzie przez dni kilka moczyć, a wtedy dopiero odpowie ona swemu przeznaczeniu.

d.) Równie jak w 4 punkcie postępuje się ze źwierzętami, jednakże wielkie źwierzęta, jak wilki, lisy, jelenie i t. d. nie zanurzają się do spirytusu, ale po wyjęciu z nich wnętrzności, powinny bydź zamrożone i w słomę obwinięte.

5.) Niekiedy rzadkie rodzaje ptaków przelatujących, w lecie się pokazują; w takim razie, mogą bydź one zabijane, lecz zaraz powyższym sposobem w spirytusie zamoczyć je należy; w gorących bowiem dniach lata, dłużey nad 24 godziny źwierzęta na wolném powietrzu zostawać nie mogą, gdyż zaraz ulegają zepsuciu i stają się niezdatnemi.

F. Brunner Konserwator Gabinetu Zoologicznego.

Królewstwo Polskie.

Warszawa dnia 26 stycznia.

(z Kuryera Warszawskiego.)

Inspektorem jeneralnym Król. Warsz. Uniwersytetu, mianowany został d. 20 b. m. przez Radę Adminis. Król. JP. *Jan Kanty Krzyżanowski*, Członek Towarzystwa do ksiąg elementarnych.

JW. Hr. *Krasiński*, Jenerał jazdy, Senator Wojewoda, wrócił do *Warszawy*.

Powszechnie ulubionego romansu *Malwina czyli domyślność serca*, wyszła świeżo z druku 4ta edycya. Jest to naylepszą cechą dobrego dzieła, gdy tak często bywa przedrukowywanem, a z romansów jest to pierwszy u nas, z takiem upodobaniem czytany i którego tyle rozkupiono exemplarzy.

Mróz lekki i wyborna sanna dozwoliły mieszkańcom stolicy wczora w dniu spoczynku używać przejażdżki we wszystkie strony. Sankarz o godzinie 10tey wieczorem po ukończonem widowisku w Teatrze Narodowym zapytany, wiele osób dziś woził, zapewnił, że miał ich w swych sankach 45; a że już sanek do najęcia jest 600, więc można przypuścić, iż wczora używało sanney osób około 20,000, prócz tych co mają własne sanki. Widać kilka sanek *mahoniowych*, sutemi ozdobionych bronzami. Dam używających przejażdżki miało naywięcey kapelusze naymodnieyszego koloru, zwanego *Eminans* (purpurowego) z paljowemi piórami.

24te przedstawienie ulubioney *Precyozy*, wczora w Teatrze Narod. jeszcze sprowadziło około 700 widzów. Chorego JP. *Zdanowicza*, zastępował JP. *Panczykowski*, a chociaż nie w całey roli zdołał wyrównać utalentowanemu Artyście, jednak całą swą zdolnością usiłował zadowolić obecnych, co w kilku mieyscach uskutecznił. JPannę *Żuczkowskę* przywołano.

Ogłoszono zdanie deputacyi wezwaney do przysądzenia nagród za dzieła sztuk pięknych znaydujące się na ostatniey wystawie publiczney. Z malarstwa klassa 1., przyznano JP. Alexan. *Kokular* medal sre. 1szey wiel. za obraz *Edypa*. Pochwalony JP. Rafał *Hadzewicz*. Klassa 2. Medal złoty 2giey wiel. przyznano JP. Marc. *Zaleskiemu*. Polecono go oraz wysłać kosztem rządu za granicę dla doskonalenia się w malowaniu dekoracyi teatralnych. Medal zł. 2 wiel. przyznano JP. *Rychterowi*. Klassa 3, pochwalono JPannę

Grosman, JPanią *Bajer* i JPannę C... jey uczennicę. Rzeźba. Klassa 2. Przyznano pochwałę JPanu Pawło. *Malińskiemu* i JPanu *Kaufmanowi*. Klassa 3. Tenże za orły został pochwalony. Sztycharstwo. Klassa 1. Medal złoty 2 wielko. przyznano JP. Ant. *Olęszczyńskiemu*. Pochwałę przyznano JP. *Piwarskiemu*. Rysunki. Medal śre. 3 wiel. przyznano JP. *Pęczarskiemu*. Medal bronz. 1ey wiel. JP. Bon. *Dąbrowskiemu*, a 2 w. Józ. *Rojowskiemu*.

Ludność w *Warszawie* i na *Pradze* według ostatniego spisu, wynosiła dusz 136,724, nie licząc w to garnizonu i osób czasowo mieszkających lub przyjeżdżających, więc w ogóle liczyć można dusz około 150,000; *Chrześcian* 106,265 a *Żydów*, 30,459. Między umarłemi było 43 osób, które przeżyły lat 90.

Przybył do Warszawy W. *Witwicki*, w celu drukowania prospektem zapowiedzianego dzieła o *Pszczelnictwie w prowincyach Polskich i chowie Pszczół*.

Za 100 w Listach Zastawnych żądają zł. 85 gr. 22 i pół, dają zł. 85 gr. 15. — Za dukata hol. nowego żądają zł. 20 gr. 5.

Austrya.

Wiedeń d. 17 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Lord *Cowley*, Poseł angielski przy dworze tuteyszym, otrzymawszy listy ze *Stambułu* pod dniem 18 grudnia, wyprawił wkrótce gońca do *Londynu* z listami, które mają się tyczyć kaprów greckich.

Według doniesień z *Kronstadtu* pod dniem 27 grudnia, ustała tam ścisła kwarantanna, i związek z miastem został przywrócony.

Dziś o godzinie 8 rano, zeszła z tego świata Xiężna *Metternich*, w skutek febry mleczney, we 22 roku życia, z wielką boleścią dostoynego swego małżonka, z którym zaślubioną była dopiero od półtora roku. Od czasu rozwiązania Xiężney, dowiadywała się często o jey zdrowie, cała rodzina Cesarska.

W naszém woysku zaszły znowu znaczne awanse. Xiążę Ferdynand *Saxe-Koburg* i *Gotha* Jenerał-Porucznik i Szef półku ułanów *Schwarcenberga*, został Szefem półku huzarów *Kienmayera*: 2ch Podpółkowników postąpiło na stopnie Półkowników; 8 Majorów na Podpółkowników; 13 Kapitanów i Rotmistrzów na Majorów, a jeden Kapitan korwety Th. *Scordilly*, na Kapitana fregaty.

Prussy.

Berlin dnia 19 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

Wczoray obchodzono w tuteyszey stolicy doroczną uroczystość koronacyi i orderów. Między officerami i urzędnikami różnego stopnia, otrzymali: Hrabia *Sierakowski* w Prusach zachodnich, i Prałat *Dunin* w *Poznaniu*, order Orła Czerwonego 2giey klassy, a Woyt *Makowski* z *Opatowa*, w powiecie Szrodzkim, Wielkiém Xięstwie Poznańskiém, powszechną ozdobę honorową 2giey klassy.

Gazety tuteysze donoszą, iż Cesarsko-Rossyyski Szambelan i rzeczywisty Radca Stanu, Hrabia *Matuszewic*, przejeżdżał tędy gońcem z *Petersburga* do *Londynu*.

Francya.

Paryż dnia 13 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

Dziennik *Phare du Havre* daje następujący wykaz stawki i wygraney na loteryi w ciągu jedenastu lat we Francyi.

Rok	*Stawka*	*Wypłacona wygr.*	*Zysk loteryi.*
1816	42,463,015	29.411,207	13,255.969
1817	47.987.375	37,631 966	10,533,279
1813	58.867,197	43,636,334	15.242,659
1819	53,609.933	42,971,190	10,641,983
1820	57,621,900	35,476,692	22,153,010
1821	51,401 276	37,129,171	14,277,298
1822	52,363,133	24,837,508	17,225,625
1823	49,403,722	33,200,253	16,203,470
1824	50,909.529	38,161.907	12,754 366
1825	57,256.801	41,751,442	15,507,448
1826	51,354,765	39,451.959	11,901.805

Wspomniony dziennik dołącza przytém następujące uwagi: „Nie tyle jednak zastanawiać się trzeba nad wielkim zyskiem loteryi, jak raczey nadewszystko, wypada wziąć na uwagę summę stawki, która może bydź za zupełnie straconą uważana: albowiem naywiększa część graczów, uradowana ze ślepego szczęścia, zwykła trwonić wygrane pieniądze na rozpustne lub wcale nieużyteczne przedmioty. Podobne uwagi musiały pewno i rząd skłonić do projektu zniesienia loteryi liczbowey; a natemiast, ma bydź, jakeśmy już wspomnieli, ustanowiony podatek od publicznych bilardów, dla wynagrodzenia strat, jakie poniosłby skarb przez jey zniesienie. Uczynionoby przez to podwóyną przysługę ogółowi. Jednakowoż zpomiędzy licznych gier, które się do zadziwienia rozmnożyły w ostatnich czasach, bilard, jako sprzyjający kształceniu zręczności i poruszeń ciała, naymniey zasługuje na opłacenie podatku; lecz z drugiey strony, ze wszystkich gier naypewniey podatek opłacać może. Pochodzi to z natury rzeczy. Bilard z trudnością może uyść baczności oficyalistów skarbowych, gdy tym czasem karty, kości i inne podobne gry, łatwo mogą bydź ukryte przed ich wzrokiem. Mówią także o ustanowieniu podatku od psów zbytkowych, od robienia broni myśliwskiey, od powozów na sprężynach, i od wielu innych wygód życia bogaczów. Dochód z tych nowych podatków, mógłby bez wątpienia ułatwić zniesienie wielu opłat, które ciążą dziś wyłącznie ubogich. Zamiar przeto go dzien jest pochwały, ale uskutecznienie jego bardzo trudne. Pośrednie opłaty, właśnie te, które naysprawiedliwiey podzielić się dają, ciągną za sobą mozolny i kosztowny pobór; z tego względu zaprowadzenie ich, zawsze jest uważane z niechęcią.”

Gabinet nasz zaymuje się już wypracowaniem mowy od tronu; sądzą, że ma bydź bardzo prostą, i że Ministeryum nic stanowczego nie wyrzecze. Ma w niey bydź zapowiedziany powrót woyska z Morei i traktat tyczący się granic Grecyi, a może i wyprawa do *Algieru*. Co się tycze wewnętrznego stanu Państwa, mowa zapowie prawo gmin, xięgę ustaw woyskowych i niektóre inne przepisy karności i porządku. Spodziewają się nadto, iż budżet zawierać będzie wykazy szczegółowe potrzeb służby publiczney, czego dotąd nie bywało.

Między osobami, które dziś były na pokojach u Króla Jmci, uważano także młodego *Henryka*, Margrabiego *de Larochéjacquelin*, świeżo przybyłego z teatru woyny na Wschodzie. Młody Margrabia ozdobiony był orderami Legii honorowey, ś. *Włodzimierza* i ś. *Anny*.

W lazarecie w *Marsylii* (pisze tuteysza *Gazeta Codzienna*) czynią już potrzebne przysposobienia do przyjęcia chorych woyskowych, wracających z Morei. Lazaret ten jest lepiey opatrzony we wszystko, niż w *Tulonie*.

Syn Marszałka *Suchet*, będący Adjutantem Jenerała *Maison* przy głównym sztabie woyska naszego w Morei, otrzymał krzyż kawalerski Legii honorowey.

Pan *Eynard* napisał z *Pizy* pod d. 26 grud. list, w którym udziela wiadomości o stanie Grecyi. Donosi naprzód o rapporcie Półkownika *Heidek*, który trudnił się rozdzielaniem żywności, zakupowaney ze składek zbieranych w Europie. Rozszerza się potém nad niepewnością, w jakiey dotąd zostają Grecy względem swojego losu. Twierdzi, iż niepewność ta przeszkadza urządzeniu się Grecyi i działaniom Prezesa *Capodistrias*.

Zbierane składki na zniesienie żebractwa w *Paryżu*, wynoszą już przeszło 350,000 fr.

Córce zmarłego niedawno Pana *Picard*, au-

tora komedyy, wyznaczył Król Jmć 1200 fr. pensyi roczney ze swojey kassy.

Anglia.
Londyn dnia 11 stycznia.
(z Gazety Warszawskiey).

Gazeta *Times* twierdzi, iż zatargi między Anglią i Cesarzem Marokańskim zostały w dobrym sposobie załatwione; co, jak mniemają, pochodzi z zamknięcia portu Tangerskiego.

Wiemy teraz, iż *Stephenson* wsiadł d. 7 b. m. w *Milford* na okręt *Kingston*, który miał płynąć do *Savannah*, w Georgii, w Ameryce północney. Nie można się spodziewać, aby wysłane w pogoń za nim okręty, potrafiły go doścignąć.

W *Stockport* zamknięto 15 fabryk, przez co blisko 2000 ludzi utraciło zarobek: niechcieli bowiem zezwolić na zmnieyszenie im o 10 procentu dotychczasowey płacy. W *Hyde*, gdzie płaca robotnikom jest już o 5 do 7 procentu mnieysza, niż w *Stockport*, właściciele fabryk chcą ją jeszcze bardziey zmnieyszyć.

Statek pocztowy *Quensberry* przywiózł z *Rio-Janeiro* wiadomość pod dniem 26 listopada, iż Cesarz Brezyliyski nie skłonił się do propozycyy rządu Angielskiego, uczynionych mu przez Lorda *Strangford*. Podczas odpłynienia rzeczonego statku z *Rio-Janeiro*, wiedziano tam o szczęśliwém przybyciu młodey Królowey Portugalskiey do Anglii, i przyjęciu jey ze stosownemi honorami. Cesarz nic jeszcze nie postanowił względem dalszey podróży Królowey córki swojey, oczekując listów z Europy, oraz deputacyi Portugalczyków, wysłaney przez tęż Królową do *Rio-Janeiro*. Listy do Posła Brezyliyskiego i Margrabiego *Barbacena* przywiózł Pan *de Costa*, który stanąwszy w *Londynie* udał się zaraz do Margrabiego *Itabayana*.

List z *Nowego-Yorku* pod dniem 10 grudnia donosi, iż Jenerał *Jackson* obrany został Prezydentem Zjednoczonych Stanów północney Ameryki. Nowym Sekretarzem Stanu ma bydź Pan *van Brusen*, teraźnieyszy Gubernator w *Nowym-Yorku*.

Prezydent Rzeczypospolitey Mexykańskiey ogłosił w wydaney odezwie, iż rząd wie z pewnością, że Hiszpania czyni w *Hawannie* przysposobienia do uderzenia na Rzeczpospolitą i odzyskania tego kraju; zachęca więc obywateli do jedności i dzielnego odporu.

Okręt *Ranger* przywiózł z *Port au-Prince* wiadomość do *Nowego-Yorku*, iż Prezydent Haytański udał się ztamtąd na czele woyska do *Aux-Cayes*, który to port (jak słychać) blokuje flotta Hiszpańska z *Hawanny*. Wypadek ten wzbudza wielką trwogę na wyspie *Hayti*.

— *Dnia 12* —

W Irlandyi znayduje się teraz 6 półków jazdy i 22 batalionów piechoty. Oprócz tego jest stosowna liczba zakładów, z których każdy ma 224 oficerów i żołnierzy, z liczną artylleryą pieszą i konną. Liczba ta przewyższa znacznie liczbę woyska, którą rząd utrzymuje w Indyach Wschodnich, gdzie ludność wynosi przeszło 100 milionów samych krajowców.

Zmarły Lord *Liverpool* zostawił tylko 130,000 funtów szterl. (5,200,000 zł. pol.), nie zaś 700,000 funtów szterl. (28 milionów zł. p.), jak z początku mówiono. Po oycu swoim odziedziczył 100,000 funtów szterl. (4 miliony zł. pol.).

Listy z *Dublina* pod d. 10 b. m. donoszą, iż nazajutrz miały się odprawić zgromadzenia tamecznych obywateli, celem podania Margrabiemu *Anglesea* adressów przed bliskim jego wyjazdem.

Gazety tuteysze odpowiadają rozmaitym sposobem na zapytanie: czyli przyszłe posiedzenie Parlamentu będzie burzliwém? Gazety *Morning-Journal*, *Morning-Herald* i Goniec wróżą spokoyność obrad, którą ledwo zwykłe spory względem katolików przerwać zdołają; zdanie to opierają na pomyślności kraju od czasu urzędowania Xięcia *Wellingtona*, na powiększeniu dochodów publicznych, i na wpływie Izby Wyższey dla utrzymania teraźnieyszego Ministeryum. Przeciwnie Gazeta *Times*, będąca organem oppozycyi w duchu zmarłego Pana *Canning* i Lorda *Holland*, zapowiada nader burzliwe obrady i straszną oppozycyą. Tém większą przeto ciekawość wzbudza mowa z tronu przy zagajeniu posiedzeń.

D. 10 b. m. spalił się teatr w *Glasgowie*, tak, iż nic nie uratowano.

Wczoray wieczorem rozeszła się tu zatrważająca pogłoska, iż Xiążę *Wellington* został zastrzelonym. Jedna z gazet dzisieyszych objaśnia w następującym sposobie przyczynę tey wieści: „Zacny Xiążę był z kilku innemi znakomitemi osobami na łowach u Hrabiego *Verulam*. Margrabia *Aberara* strzelił właśnie wtenczas do bażanta, kiedy wspomniony Xiążę i jeden z dozorców myślistwa, których Hrabia przez krzaki widzieć nie mógł, przechodzili. Wystrzał szrótem trafił razem we trzy przedmioty, to jest, w bażanta, który został zabity, w Xiążęcia *Wellingtona* i owego dozorcę myślistwa. Cieszy nas to jednak, iż możemy dodać, iż żadna z obu wymienionych osób nie jest bardzo ranioną, bo tylko ubior myśliwski został przedziurawiony. Z tego małego zdarzenia rozeszła się wieść o okropném zabóystwie."

Odebrano tu wiadomość z *Malty* pod d. 21 grudnia, iż wielkie burze panowały na morzu Srzodziemném, i zapewne niemało nieszczęścia zrządziły. Hrabia *Heyden* popłynął z eskadrą Cesarsko-Rossyyską do *Poros*.

Hiszpania.
Madryt dnia 31 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Hrabia *St. Priest*, poseł francuzki, wysłał w tey chwili sztafetę do rządu swego, z wiadomością o podpisaniu układu z Hiszpanią, względem zapłacenia Francyi długu 80 milionów franków. Hiszpania zatrzymuje 12 milionow fr. na rachunek pewnych likwidacyy, które, według jey twierdzenia, przypadają od Francyi. Cały dług wynosił 92 milionów, wraz z różnicą, jaka zachodzi w żołdzie, podług stopy wojenney, który Hiszpania woysku Francuzkiemu płacić była obowiązaną.

W Murcyi dało się znowu uczuć mocne trzęsienie ziemi.

— *Dnia 1 stycznia* —

Tegoroczny Almanach tuteyszy, wymieniając osoby panujące w Europie, umieścił *Don Miguela*, jako Króla Portugalskiego. Listy prywatne z *Lizbony* nie zgadzają się z tameczną gazetą dworską w doniesieniach o zdrowiu *Don Miguela*.

Do Katalonii mają bydź posłane 3 półki, gdyż znowu obawiać się wypada rozruchów w tey prowincyi.

Donoszą z *Gibraltaru*, iż zaraz po wyzdrowieniu doktora *Louis*, doktor *Trousseau* zachorował na gorączkę, lecz jest nadzieja, iż wkrótce wyzdrowieje. Do dnia 25 grudnia umarło tam na grassującą gorączkę blisko 2,000 osób, między któremi było 500 woyskowych.

Portugalia.
Lizbona dnia 27 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey).

Listy z *Madery* donoszą o wybuchłém tam powstaniu przeciw *Don Miguelowi*. Odmówiono posłuszeństwa Gubernatorowi i władzom tamecznym, a powstańcy uskutecznili swoje przedsięwzięcie, kiedy burza rozproszyła eskadrę.

Nieprzeyrzana zasłona pokrywa jeszcze ostatnie wypadki. Wszystko oznaczało śmierć *Don Miguela*, o którey nawet już mieszkańcy tuteysi po większey części nie wątpili. Mniemanie to ciągle się jeszcze utrzymuje, chociaż gazeta dworska donosi, iż *Don Miguel* wstał z łóżka. Nie wiemy: czyli sterem rządu kierује Królowa wdowa, lub Ministrowie *Don Miguela*. Wczora mówiono, iż *Don Miguela* noszono w lektyce po okolicach pałacu *Queluz*; dziś zaprzeczają temu, i dodają, iż jeśli nie umarł, jest przynaymniey chory niebezpiecznie. Miał zupełnie schudnąć, i cierpi

wielki ból w piersiach. Tajemnica wkrótce się wyjawi: albowiem na dzień 6 stycznia zapowiedziano pokoje u dworu.

Turcya.

Od granic tureckich 1 stycznia.

(z Gazety Warszawskiey).

Goniec Smyrneński z dnia 13 grudnia donosi z wyspy *Kandyi*, iż doktor *Caporal* ze *Smyrny*, został wysłany przez *Suleimana* Baszę do *Kanei*, dla rozmówienia się z tameczaym dowódcą, *Mustafą* Baszą, oraz dowódcami francuzkim i angielskim, względem sposobów zawarcia zawieszenia broni między Turkami i Grekami. Narada miała się odbydź dnia 20 listopada, i spodziewano się pomyślnego wypadku, gdyż obie strony skłaniają się do przyjęcia zasady, aby każdy posiadacz gruntu, Grek lub Turek, zebrał płody swojey ziemi. Obie strony wiele sobie obiecują po sprawiedliwości i duchu pojednawczym kapitana okrętu liniowego *Roberta*, dowodzącego na fregacie francuzkiey *Syrena*, stojącey na kotwicy w *Suda*.

Rozmaite wiadomości.

—*Wyjątek z listu pisanego z Berlina do Krzemieńca dnia 30 (18) septembra 1828 r.* Wszakże do naywaźnieyszych rzeczy, którem widział wczasie teraźnieyszego pobytu mego w Berlinie, należy bez wątpienia zebranie tylu uczonych, w celu poznania się, zbliżenia, udzielenia sobie wzajemnego wiadomości i odkryć, a szczególniey w celu założenia towarzystwa, którego prace i badania, znacznie się przyczynią do postępu nauk przyrodzonych. Gazety krajowe musiały cię zapewne, kochany przyjacielu, uwiadomić o tym zjeździe naturalistów i lekarzy. Przesyłam ci niektóre w tey mierze szczegóły, w tém przekonaniu, że cię przyjemnie zająć zdołają, chociaż może niedostatecznemi się wydadzą.

Na dzień 8 septembra n. s. publiczne pisma zaprosiły uczonych rozmaitych narodów, a szczególniey Niemców, na wspólne zebranie się Towarzystwa, które tu nosi nazwisko *Towarzystwa Niemieckich Badaczów Natury*. Do 500 członków zgromadziło się na czas oznaczony z całych Niemiec, ze Szwecyi, Finlandyi, z Anglii i innych krajów. Z Warszawy był *Jarocki, Pusch* i *Colberg*; z Krakowa P. *Oestereicher*; z Petersburga P. *Reyman* archiater w Państwie Rossyyskiem; z Wołynia Dr Karol *Raczkowski*, którego toż towarzystwo członkiem swoim mianowało. O godzinie 10tey otworzyło się posiedzenie; *Humboldt*, sławny z prac literackich i przedsięwziętych podróży, jako prezes zagaił sessyą, już to podziękowaniem członkom, że się zjechali, już to skreśleniem potrzeby doskonalenia nauk przyrodzonych i medycyny. *Lichtenstein*, także uczonemu światu znajomy, przeczytał i opowiedział porządek, jakim się odbywać będą sessye. Potém rozpoczęło się czytanie. Każden autor sam swoję pracę czytał, i to podług porządku, jak się do tego zapisał. Tak na pierwszey, jak i na innych sessyach, naywięcey czytano rozpraw Geognostycznych. Pierwszego dnia *Pusch*, professor mineralogii z Warszawy, miał rzecz wybornie wypracowaną: *O pokładach ziemi w Polszce*. Po skończoney sessyi zaprosił *Humboldt* wszystkich członków na herbatę na godzinę 8mą wieczorem do sali teatralney. Piękna i wspaniała sala, dwa razy tyle osób objąćby mogła, Król raczył umyślnie z całą swoją familią zjechać na ten dzień, lubo był zajęty rewią w Szląsku. Wszystkiego było podostatkiem, i to wszystko Królewskim kosztem. Król z familią siedział w loży, przyymował spełniane zdrowie i sam je spełniał. Potém Następca tronu zeszedł do sali; tam go wszyscy otoczyli, i z kilkoma łaskawie rozmawiał. Więcey niż dwie godziny cała kompania się bawiła. Przez następne siedm dni posiedzenia się odbywały regularnie od godziny 10tey do 2giey. Po skończoney sessyi szli wszyscy razem do wspólnego stołu na obiad, do ogromney sali w woyskowym budynku za miastem (exercierhaus). Kompania ta warta była widzenia, 24 stoły po 24 osób mieszczące, pięknie ubrane w kwiaty, owoce i drzewa, kosztownym ozdobione na kryciem, miły sprawiały widok dla oka; a wesołe twarze tylu znakomitych i poważnych osób, wspólne udzielanie się, otwartość w mowie, uprzeymość, przystoyność i porządek zaymowały umysł i serce. Miło było widzieć, jak nauka i praca wszystkich zjednoczyła i niejako spokrewniła. Rzadkiey uprzeymości *Humboldt* rad był z każdym rozmawiać; równie uprzeymymi; równie wolnymi od wszelkiego pedantyzmu; którego prawdziwa nauka nie potrzebuje, okazali się: *Berzelius, Martius, Huffland, Kreysig, Gröffe, Horn* i inni. Posłowie zagraniczni, naypierwsi w kraju urzędnicy, radzi byli biesiadować wspólnie. Wolno było nawet członkom przyprowadzać obce osoby za szczególną do tego kartą: z czegom i ja korzystał. Wiele także kobiet zdobiło te stoły. Po skończonym obiedzie, każdy z członków składał antreprenerowi zł. pol. 4. Na przedostatnim obiedzie towarzystwo śpiewaków z różnych urzędników i uczonych złożone, śpiewało wesołe pieśni, anakreontyki i inne krotofilne kawałki dla wspólnego uweselenia się. Ogromny kielich pozłacany stał przed naystarszym śpiewakiem, jako jego godło. Do naycelnieyszych rozpraw na posiedzeniach czytanych należą: Rozprawa *Berzeliusa o Platynie* i *Irydium*, i o ich z innemi metalami połączeniu. Człowiek ten wielkie ma poważenie; dosyć jeszcze młody, żywego ułożenia; bez naymnieyszey pedanteryi; *Martius* z Monachium, sławny naturalista czytał, i rysunkiem, i figurą wyrobioną stwierdził architektoniczną roślin budowę. Rozprawa sławnego *Okena* także nakręcała naturę do pewney regularności. Dowodził on, że budowa wszystkich części ciała ludzkiego, a szczególniey jego fundamentu to jest: skieletu, odnosi się zawsze do liczby pięciu. Uważano to, ile miarkować mogłem, raczey jako *lusus ingenii*, aniżeli jako rzecz, z której korzyść dla nauki wyniknąć mogła. Ale pięknie i gładko tłumaczy się *Oken*. *Reinvart* czytał z uniesieniem wyjątki z podróży swojey do wysp Archipelagu i Jawy. Stał się on ofiarą ciekawości badacza; bo wybuch ławy wulkanu uszkodził mu nogi i dziś z trudnością chodzi. Czytano o konserwowaniu preparatów obfitujących w galaretę. O innych rozprawach geognostycznych, o elektro-magnetyzmie, o anatomii porównywającey i t.d., nie wspomnę, bo byłoby przeszło granicę listu. Udzielam ci, ilem zachwycił, a i to choć niedokładne, racz przyjąć za dobre, jako od *profana*. Nie jedno pewnie pismo z powodu tego zgromadzenia i czytanych tu rozpraw na świat wyydzie. Rząd okazywał wiele względów dla członków towarzystwa, którzy mieli zielone bilety. Bilet ten służył niejako za patent, za którym wszystko, co jest ciekawego w Berlinie, widzieć można było; za wyraźnym bowiem rozkazem Króla, każdemu *badaczowi natury* wolno było bydź wszędzie, i wszędzie uprzeymie i dobrze był przyymowany. Uwolniono ich nawet od meldowania się policyi i innych porządkowych formalności. Po skończeniu posiedzeń większością głosów postanowiono; iż na rok przyszły zgromadzi się towarzystwo w *Heidelbergu*.

JP. Ignacy Reutt, znany artysta, który dotychczas ze wszelką akuratnością i precyzyą kompozycye naysławnieyszych autorów exekwując, zasłużył na imie dobrego skrzypaka: ma zamiar w przeciągu miesiąca januaryi 1829 roku, dawać Koncert, własney kompozycyi. Czas i mieysce przez afisze ogłosi się.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 11.

Wilno dnia 25 Stycznia v. s. 1829 Roku.

ОБЪЯВЛЕНІЯ.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Маіорши Вѣры Михайловны Дурновой, состоящее Витебской Губерніи Невельскаго Повѣта при сельцѣ Дубнинѣ дворовыхъ 3, въ деревняхъ Репищахъ 13, Боровой 10, Подбелыми или Харняхъ за исключеніемъ 10—20, Журовахъ 14, Хобняхъ или Лахняхъ 30 и того 90 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего 1829 года марта мѣсяца первый 12, вторый 14 и третій 19 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловски.

2 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszem ogłasza się, iż w nieу przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek Majorowey Wiery Michayłowny Durnowey, położony w Witebskiey guberaii Newelskiego ptu, przy majątku Dubninie dwornych 3, we wsiach: Repiszczach 13, Borowey 10, Podbieły albo Charniach za wyłączeniem 10—20, Żurowach 14, Chobniach albo Łachniach 30, w ogóle 90 dusz płci męzkiey, zapisanych do rewizyi 1816 roku z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na nieу zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow tego 1829 roku marca: 1szy 12, 2gi 14, i 3ci 19; życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych terminach w czasie posiedzeń, i widzieć w nieу przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

---

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Викентія Іосифовича Бутовича, состоящее Витебской Губерніи и Повѣта при имѣніи Вѣлидичахъ дворовыхъ 7, въ деревняхъ: Бураковѣ за исключеніемъ 18—22, Боярѣ 41, Комліовѣ 24, Бурлаковѣ 18, Казинцѣ 32, Лозовкѣ 43, Коплуновѣ 13, и того 200 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего 1829 года марта мѣсяца первый 12, вторый 14 и третій 19 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе, и форму купчей крепости.

Експедиторъ Осмоловски.

2 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania niniеyszém ogłasza się, iż w nieу przedaje się przez aukcyą, z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek obywatela Wincentego Józefowicza Butowicza, położony w Witebskiey gubernii i powiecie przy majątku Wielidiczach dwornych 7, we wsiach Burakowie za wyłączeniem 18—22, Bojarze 41, Komlowie 24, Burłakowie 18, Kazince 32, Łozowce 43, Kopłunowie 13, w ogóle 200 płci męzkiey dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na nieу zabudowaniem, do czego naznaczono terminy do targow tego 1829 roku marca 1szy 12, 2gi 14, i 3ci 19. Życzący kupić takowy majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w nieу przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга, заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Адама Иванова Цѣхановецкаго состоящее Могилевской Губерніи Сеннинскаго Повѣта, придворѣ Поженкахъ дворовыхъ 16 крестьянъ въ деревняхъ Поженкахъ 74, Городцѣ 94, Лукьяновѣ 62, застенки Партулевѣ 4, и того 250 мужеска пола душъ, писанныхъ по ревизіи 1816 года, съ рожденными послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года, маія мца первый 21, вторый 28 и третій 30 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе и форму купчей крепости.

Экспедиторъ Осмоловски.

2 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania niniеyszem ogłasza się: iż w nieу przedaje się przez aukcyą z publicznego targu oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek obywatela Adama Iwanowa Ciechanowieckiego, położony w Mohilewskiey gubernii Sienieńskiego powiatu, przy dworze Pożenkach dwornych 16 włościan we wsiach: Pożenkach 74, Horodce 94, Łukianowie 62, zaścianki Partulewie 4, w ogóle 250 dusz płci męzkiey, zapisanych do rewizyi 1816 r., z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, i wszelkiem na nieу zabudowaniem; dla czego naznaczono terminy do targow tego roku maja 1szy 21, 2gi 28, i 3ci 30; życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey w oznaczonych dniach w czasie posiedzeń, i widzieć w nieу przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

2 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется: что въ ономъ продается съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Помѣщика Ивана Фадеева сына Буйнибкаго, состоящее Витебской Губерніи, Невельскаго Повѣта въ разныхъ селеніяхъ 360 мужеска пола душъ писанныхъ по ревизіи, 1816 года, съ рожден-

нымъ послѣ ревизіи, со всею принадлежащею къ нимъ землею, и всякимъ на оной строеніемъ; для чего назначены сроки торгамъ сего года маія мѣсяца первый 7, второй 14, и третій 16 числъ. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являтся въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію, опись, условіе, и форму купчей крепости.

Экспедиторъ Осмоловски.

2 Od Rady Opiekuńczey St. Petersburskiey Cesarskiego Domu wychowania ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedaje się przez aukcyą z publicznego targu, oddany na ewikcyą za ominienie terminu nieruchomy majątek Obywatela Jana Tadeusza syna Buynickiego, położony w Witebskiey gubernii Newelskiego powiatu w różnych wsiach 360 płci mezkiey dusz, zapisanych do rewizyi 1816 roku, z urodzonemi po rewizyi, ze wszelką należącą do nich ziemią, iwszelkiém na niey zabudowaniem; do czego naznaczono terminy do targow, tego roku w miesiącu maja: 1szy 7, 2gi 14, i 3ci 16. Życzący kupić ten majątek zechcą przybyć do Rady Opiekuńczey pomienionych dni w czasie posiedzeń, i widzieć w niey przedającego się majątku inwentarz, warunki i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski.

3 Отъ Правленія Государственнаго Заемнаго Банка объявляется, что въ ономъ продаваться будетъ имѣніе покойнаго Помѣщика Ивана Казимирова Колбы, заложенное въ Государственномъ Заемномъ Банкѣ позайму его изъ онаго на 12 лѣтъ, 1813 апрѣля 29 асс. 16000 р. состоящее Витебской Губерніи въ Лепельскомъ Повѣтѣ, называемое Меджкцъ, съ деревнями: Иконокъ, Тарасокъ, Залѣсъѣ и Царахъ, всего 229 мужеска пола душъ въ числѣ налицо 109, бѣжавшихъ 28, убылыхъ 92; женска ревижскихъ 207, въ томъ числѣ на лицо 111, бѣжавшихъ 30, да новорожденныхъ мужеска 13 и женска пола 12 душъ, со всѣмъ ихъ имуществомъ, строеніемъ и землею, сколько оной по планамъ и межеванію къ имѣнію принадлежитъ. Сіе имѣніе приноситъ въ годъ доходу до 852 р., а оцѣнено въ 30,000 р., и продается за неплатежъ причитающейся Банку суммы. Сроки торгамъ назначены сего года апрѣля 22, 24 и 26 числъ, желающіе купить имѣніе могутъ являться въ Правленіе Банка и прежде показанныхъ числъ въ присудственное время и видеть въ ономъ продаваемому имѣнію опись и условія.

Правитель Канцеляріи Яковъ Федоровъ.

3 Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie majątek zmarłego obywatela Jana Kazimirowa Kołby, oddany na ewikcyą Bankowi Pożyczkowemu Państwa za pożyczkę na lat 12, 1813 kwietnia 29, ass. 16,000 rub. wynoszącą, położony w Witebskiey gubernii w Lepelskim powiecie, nazywający się Miedżyc ze wsiami: Ikonok, Tarasow, Zalesie i Cary, w ogóle 229 płci mezkiey dusz, w liczbie istotnie będących 109, zbiegłych 28, ubyłych 92; żeńskich rewizkich 207, w tey liczbie istotnie będących 111, zbiegłych 30; nowourodzonych mezkiey 13 i żeńskiey płci 12 dusz, ze wszelką ich własnością, zabudowaniem i ziemią, ile jey podług planow i ograniczenia do majątku należy. Ten majątek przynosi na rok dochodu 852 rub., a oceniony 30,000 rub., przedaje się za niepłacenie należney Bankowi summy. Terminy do targow, naznaczono tego roku kwietnie 22, 24 i 26; życzący kupić majątek mogą przybydź do Rządu Banku i przed oznaczonemi dniami w czasie posiedzeń, i widzieć w nim przedającego się majątku inwentarz i warunki.

Zarządzający Kancellaryą Jakub Fiedorow.

2 Konsystorz Jeneralny Duchowny Rzymsko-Katolicki Łaciński-Łucki, po wysłuchaniu prośby przez Alumna Seminaryum Ołyckiego Marcina Ziemnowicza do posiadania majątku po niegdy WJX. Woyciechu Ziemnowiczu Kanclerzu Kollegiaty Ołyckiey Proboszczu Kazimirzeckim pozostałego, z mocy prawa sukcessyi przychodzącego, podaney, ponieważ w tym przedmiocie bez poprzedniczego wezwania innych konsukcessorow Sądowe rozporządzenie i zdecydowanie nastąpić nie może, a przeto do ułatwienia ostatecznego takowego dzieła Konsystorz wyż wyrażony za termin ostateczny dzień 15 października r. biegącego 1829 naznacza, na jakowym terminie, aby wszyscy sukcessorowie ś. p. WJX. Kanclerza Ziemnowicza mający prawo do pozostałego po tymże majątku, w ninieyszym Konsystorzu z udowodnieniami prawnemi stawili się.

Assesor X. Kazimierz Czemerowski Kanonik Łucki. Sekretarz Alex. Pomarzański.
Kancellarzysta Michał Słabniewicz.

Пожалованная аренда вдовѣ Генералъ Маіорше Яфимовичевой, Виленской Губерніи въ Ошмянскомъ Повѣтѣ Вишняны, и въ Упицкомъ Повѣтѣ Староство Гегедское, которыя во владенія вступятъ въ апрелѣ мцѣ сего года, а потому извѣщаю, не пожелаетли кто взять оныя въ аренду, для условіяже могутъ являться въ Вильнѣ къ Генералъ Маіору Бушуеву 1му, живущему въ арсенале.

Вольно печатать, по болезни Господина Полицеймейстера Частный Приставъ Жеребчиковъ.

2 Sąd Podkomorsko-Exdywizorski w majętności Smołwy zwaney w Pcie Brasł. leżącey wyrokiem Sądu Gł. Wileń. 2go Depar. naznaczony, dla dopełnienia po Ignacym Turze Stolniku Brasławskim od uspokojenia jego wierzycieli pozostawać mogących funduszów między bracią Turami podziału i domierzenia kredytorom Jana Tura Prezydenta Grodz. Brasł. satysfakcyi, w zamiarze przybliżenia takowey oczekującym stronom w teraźnieyszym swoim do majątku Smołw zjeździe, bez żadnych już dalszych odkładow wyexpedyowaniem determinowanych z tradycyynymi i zastawnymi possesorami aktow, słuchaniem głosow i ułatwieniem oczewisty wyrok uprzedzających czynności, zaymować się i całkowitą sprawę naydaley w dniu 1 przyszłego mca lutego idącego 1829 r. do namowy wziąść postanowiwszy, ażeby odesłane po satysfakcyą i do odpowiedzi powołujące się osoby przed tym terminem wszelkie jakie mają do objaśnienia interessu czynić się mogące onego przełożenia odbyły, dla wiadomości stron o teraźnieyszym, za obwieszczeniem przypadłym i doszłym swoim do majątku Smołw zjeździe i o powinności ich pod zapowiedzianą wyrokiem Sądu Gł. amissyą stawania, w naznaczającym się przeciągu czasu do zamierzającego się na wzięcie całey sprawy w namowę terminu, ninieyszą dla trzykrotnego w gazecie Kuryera Lit. umieszczenia podaje awizacyą 1829 r. stycznia 10 d.

Józef Kozakowski Podkomorzy Ptu Wilł.
Józef Mikosza S. Ziem. Zawiley. i Exdyw.
Jan Baniewicz S. Grodz. Brasław. i Exdyw.

REGESTR NASION SWIEŻYCH.

Ze składu JPana Karola Henryka Wagnera w Rydze, znaydujących się do sprzedania w sklepie Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności, po następującey cenie na rok 1829.

	Cena srebrem R.	K.
Majoran . . . . Cena za łót jeden	—	15
Thymian	—	15
Lawendy sieje się w jesieni	—	15
Szałwia wielkie liście	—	8
Izop	—	12
Ruta	—	12
Kopr wielki włoski	—	12
— — pospolity (Dyll.)	—	5
Kmin	—	5
Rozmaryn	—	15
Bazylika wielkie liście	—	15
— — — małe liście	—	15
Portulak żołty	—	12
Szpinak, nasiona okrągłe	—	4
— — — — ostre	—	4
— — angl. ciągle trwający	—	10
Trybulka holenderska (pietruszkowa nać) .	—	10
Rzeżucha zwyczayna do sałaty	—	4
Hispanische Kreise (nasturtium)	—	25
Cochlearia oder Löffel Kraut	—	12
Carde Benedicte	—	12
Hollauch	—	12
Szafran (Carthamus tinctorius)	—	25
Cytron malissa	—	12
Szczaw holenderski wielkie liscie . . .	—	8
Kapusta.		
Kalafiory angielskie nayrańsze	—	55
— — — — ditto poźne wielkie . . .	—	65
— — — cypryyskie ranne	—	55
— — — — — poźne	—	65
Brokuły włoskie białe	—	20
— — — angl. czerwone	—	20
Kapusta biała ranna cukrowa	—	15
— — ordynaryyna do kwaszenia	—	6
— — wielka holenderska	—	10
— — — — brunświcka	—	12
— — ranna Strazburska (Wirsing) Safoyka.	—	15
— — poźna wielka	—	12
— — wielka holenderska czerwona . .	—	12
Bruxelskie wyrostki (Rosenkohl)	—	15
Galarepa angl. bardzo ranna	—	15
— — wielka okrągła	—	8
— — niebieska	—	10
Brukiew żołta . . . . ,	—	6
Jarmuż kręty niski	—	6
Sałata.		
Sałata bardzo ranna agl. głowiasta kamienna do pędzenia	—	15
Sałata głowiasta berlińska żółta	—	15
— — — — azyatycka	—	15
— — — — pstra z czarném nasieniem .	—	15
Endywia złotożołta zimowa	—	15
— — zielona	—	15
Włoszczyzna.		
Marchew krótka czerwona holenderska do pędzenia	—	7½
— — długa czerwona żołta (Burkany) .	—	4
Scorzonerya (Schwartzwurtzel)	—	10
Salsefis (Haberwurtzel)	—	10
Cykorya biała prawdziwa brunswicka . .	—	8
Pietruszka cukrowa	—	6
Pasternak angielski	—	5
Selery wielkie kłembiaste lipskie . . .	—	12
— — — — angielskie krótko-lisciowe .	—	15
Buraki długie czerwone holenderskie ćwikłowe	—	5
Cukrowy korzeń (Cuker Wurtzel) sieje się w jesieni	—	20
Rzepa.		
Rzepa okrągła ranna holenderska biała .	—	6
— — — jasienna biała	—	6
— — — — ditto żołta	—	6
— — mała berlińska cukrowa, czyli teltowska, sieje się w lipcu	—	7½
Rzodkiew.		
Radyssa ranna biała krótko lisciowa miesięczna okrągła	—	6
— — — czerwona	—	6
— — — ditto długa	—	6
— — — biała ditto	—	6
Rzodkiew letnia czarna długa	—	6
— — — zimowa ditto ditto erforska. .	—	6
Cebula i pory.		
Cebula wielka hiszpańska żołta	—	15
— — — ditto ditto czerwona	—	15
— — — ditto ditto biała	—	15
Pory letnie	—	15
— — zimowe	—	15
Ziarna rozmaite.		
Ogórki białe ranne holenderskie	—	20
— — — — — angielskie	—	20
— — — zielone ditto holenderskie . .	—	15
— — — długie angielskie	—	15
— — — małe rossyyskie	—	6
— — — białe wielkie do pędzenia .	—	25
— — — zielone długie 2 stopy perskie	—	25
Szparagi wielkie angielskie	—	10
Kardy hiszpańskie (cardon d'espagna) . . .	—	15
Karczochy wieyskie holenderskie	—	25
Melony kantalupy i arbuzy 20 sortow paczek	2	—
Bob.		
Bob czyli groch szablasty turecki bardzo szeroki tyczkowy funt	—	50
— — perłowy mały tyczkowy	—	50
— — prong czyli turecki ognisty tyczkowy	—	50
— — bardzo szeroki tyczkowy do pędzenia (Krup Schwerdbohne)	—	50
— — wielki angielski windsorski	—	25
Groch do użycia razem z łuską.		
Groch cukrowy niski francuzki ranny do pędzenia	—	35
— — bardzo ranny majowy	—	35
Groch cukrowy szeroki angielski (Schwerd) funt	—	35
— — zwerg (de grace)	—	35
— — szparagowy, do użycia, tak się gotuje jak szparagi	—	35
Groch do użycia bez łusek.		
— — niski francuzki do pędzenia . . .	—	35
— — bardzo ranny majowy	—	35
— — angielski voltragende	—	35
— — niski zielony koperkowy	—	35
Karmy		
Koniczyna wielka czerwona holenderska (trifolium pratense) . . . . . funt	—	20
— — niska biała holenderska (tryfolium repens) . . . . ditto	—	40
— — lucerna (medicago sativa . . ditto	—	50
Eksparceta (hedisarum onobrychis). . ditto	—	40
Raygras angielski (lolium perenne) . . ditto	—	40
— — francuzki (avena elatior) . . ditto	—	50
Grassesamen zu imvarende pnseapbrtze, można ich zasiewać i w ogrodzie i po gruntach, daleko się lepiey udaje jak spergiel ditto	—	60
Thimoty grass (phleum pratense) . . ditto	—	60
Honiggrass (holcus canatus) . . . . ditto	—	60
Rzepa angielska wielka turnips (brassica rapa) . . . . ditto	1	—
— — szwedzka żółta (Ruta baga) . . ditto	1	10
Buraki białe. do fabrykowania cukru ditto	—	80
Tytuniu do zasiewania w 10 gatunkach, a w każdym paczku po 10 pryz . .	—	75
Kwiaty.		
Lewkonia letnia, 18 naypiękniejszych kolorow . . . . paczek	2	50
— — ditto 12 ditto ditto . . . ditto	1	75
— zimowa 12 ditto ditto . . . . ditto	1	75
Malwy rozmaite pełne w 50 gatunkach ditto	2	—
Astry pełne 10 gatunkow . . . . . ditto	1	25
Georginy 20 ditto . . . . ditto	2	—
Letnie kwiaty 25 ditto . . . . . . ditto	1	50
ditto ditto 50 ditto . . . . . . ditto	3	—
ditto ditto 100 ditto . . . . . . ditto	6	—
Krzewy ciągle kwitnące 25 sztuk w różnych kolorach . . . . . . ditto	2	—
ditto ditto ditto 50 . . . . . ditto	3	—
ditto ditto ditto 100 . . . . . ditto	6	—
Eskotishe flântze 25 . . . . . ditto	3	—
ditto ditto ditto 50 . . . . . ditto	6	—
Kwiaty pryzami.		
Lewkonia letnia wszystkie kolory pomieszane . . . . pryza	—	15
— — — zimowa . . . . ditto	—	15
Lak czyli fiołki bardzo ciemne . . ditto	—	25
— — — wielkie liście . . . . . ditto	—	25
Aurykuły w rożnych kolorach . . . ditto	—	25
Primula . . . . ditto	—	25
Gozdziki polne pełne . . . . ditto	—	25
— — piorkowe . . . . ditto	—	15
— — kartuskie . . . . ditto	—	10
— — chińskie . . . . ditto	—	10
— — ditto w różnych kolorach . ditto	—	20
Malwy w rożnych kolorach . . . . . ditto	—	10
Astry rozmaite pełne . . . . ditto	—	15
Balsamina . . . . ditto	—	15
Ostrożka . . . . ditto	—	7½
Groszek pachnący . . . . ditto	—	7½
Rezeda . . . . ditto	—	7½
Renunkuły w różnych kolorach . . . sztuka	—	5
Anemony . . . . ditto	—	5

(*)

Jak wszystkie takowe nasiona są w naylepszych gatunnkach dobre i pewne, odsyłający one zaręcza, i sprzedają się w zapieczętowanych, przez niego samego paczkach.

Życzący mieć inne rozmaitego rodzaju krzewy, lub rośliny, albo też nasiona, będą mieli one dostarczone po tey samey cenie, co i w Rydze; jeżeli na to dadzą sprawunek do Towarzystwa Dobroczynności w Wilnie, płacąc z góry za koszt sprawunku, z dodatkiem wydatku za przesyłkę pieniędzy i transport z Rygi do Wilna.

JPan Wagner poleca miłośnikom ogrodow, wybor 100 odmian złożony, pełnych georgin (georgina varjabilis fl. pleno). zawiera on bowiem naylepsze i naynowsze gatunki, jakie się w ostatnich latach ukazały, przedają one, albo pojedynczo, albo w zbiorach, złożonych z 10 gatunkow, po rub. as. 30, 25 gatunk. po rub. 70, i 50 gatunk. po rubli as. 140, a sprowadzają się, albo prosto z Rygi, albo też, komu dogodniey, przez pośrednictwo Domu Towarzystwa Dobroczynności w Wilnie, gdzie się też znaydują na to Katalogi.

Szczególne Katalogi nasion ogrodowych, cebulek i tym podobnych, i ogólny wszystkich nasion kwiatowych, drzew, roslin i t. d., znaydujących się u JPana Wagnera, rozdają się bezpłatnie, w sklepie Towarzystwa Dobroczynności w Wilnie.

Wolno drukoawć Policmeyster Chrząstowski.

---

3 Od Wileńskiey Skarbowey Izby ogłasza się, że na skutek polecenia JW. Cywilnego Gubernatora i Kawalera, będą w oney odbywać się bieżącego januaryi mca targi, a mianowicie 28, 29 i 30, a przetarg 1 febr. na dostarczenie dla Wileńskiego Wojennego szpitalu różnych drewnianych, szklannych i żelaznych sprzętow, oraz różnych instrumentów i obozu. Życzący zatym podjąć się tego dostarczenia, zechcą z dostatecznemi ewikcyami jawić się na wspomnione termina do Izby Skarbowey. Dla rozpatrzenia zaś regestru jakie mianowicie rzeczy potrzebne, można przed targami codziennie przychodzić do Kancellaryi Izby Skarbowey, gdzie takowy przedjawiony będzie.

Sowietnik Kremer.
Naczelnik Stoła Józef Dybowski.
Stoła Pomocnik Malewski.

---

2 R. 1829 stycznia 18 d. Sąd Ziem. Ptu Troc. zaymując się rozbiorem sprawy konkursowey do funduszu WW, Franciszka b. Pisarza i Alfonsa Sędziego braci Potrykowskich, niejednokrotnie wzywał wierzycieli WW. Potrykowskich, ażeby ze swojemi stosunkami do tego Sądu przychodzili, teraz zaś przez rezolucyą d. 15 bieżącego mca stycznia zadeklarowawszy, iż w dniu 27 tegoż mca sprawę do namowy bierze, wzywa po raz ostatni interessowanych, ażeby do oznaczonego terminu ze swojemi pretensyami pod amissyą onych do Sądu ninieyszego jawili się, o czém przez trzykrotną w Kuryerze Lit. awizacyą zawiadamia.

Józef Kuczewski Prezes Ziem. Ptu Troc. i Kawaler.
Władysław Syruć Sędzia Ziem. Trocki.
Pisarz Ziem. Troc. Strawiński.
Regent Adolf Ratowski.

---

3 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski z mocy remissy Sądu Gł. Miń. 2go Depart. na funduszę JWW. Stanisława i Klary z Abramowiczów Radziszewskich b. Marszałkow Wiley. przeznaczony, w dniu 10 stycznia teraźn. 1829 r., to jest w terminie przez wyrok pierwszo-zjazdowy zakreślonym, do majętności Lebiedziewa w Pcie Wiley. leżącey, w komplecie zjechawszy, i czynność swą rozpocząwszy; gdy kredytorów i pretensorów przez awizacyą w gazecie Kuryera Lit. uprzednio umieszczoną na powyższy termin wezwał, i dzień 10 następującego mca ltnego na wzięcie sprawy do namowy zakreślił; przeto po raz ostatni przez awizacyą daje wiedzieć, aby kredytorowie z dopominkami swojemi do funduszu Radziszewskich w Sądzie ninieyszym do tegoż terminu jawili się, i że w dniu 10 mca lutego idącego 1829 r., bez względu na niestanność, lub odeyście któreykolwiek strony, nieczyniąc żadnych odkładów, całą sprawę do namowy weźmie, a dla niestawających pretensorów skutkiem prawa amissyą zapisze zapowiada. R. 1829 mca stycznia 16 d.

Justyn Chomski S. Z. P. Wil. Exdyw.
Tadeusz Dmóchowski Podsędek Ziemski Piń. i Kawaler.
Kazimierz Alexandrowicz Pr. Z. Br. Ex.

---

3 Niżey podpisany, działający w imieniu żony swojey Brygidy z Mirskich Mirskiey Assesorowey Sądu Gł. Miń. 2go Depar. z mocy pełnomocney plenipotencyi, ma honor uwiadomić Publiczność przez ninieyszą awizacyą, że za summę kapitalną czer. zł. 1344 i zł. pol. 177, dekretem oczewistym Ziemstwa Zawiley. w roku 1822 czerwca 20 d. zapadłym, sądzoną dla żony mojey na W. Józefie Mirskim Członku Komitetu wierzycieli Radziwiłłowskich, tudzież za procenta po dekrecie wnów zaciągnione, kapitał wspomnionego W. Józefa Mirskiego, jaki ma w massie Hrabini Witteghenszteynowey, jest pod ewikcyą wskazaną dekretem, że zaś W. Józef Mirski nie małą część kapitału tego już wybył, a zgoła nieuspokoił żony mojey nawet pod względem procentów, ścieśniwszy tylko hypotekę jey służącą, żeby więc nadal temu zapobiedz, niżey podpisany ma honor każdego ostrzedz, ażeby nikt nie raczył wchodzić w żaden układ z W. Józefem Mirskim o takowy kapitał, i że w przeciwnym przypadku, narazi siebie na koley sądową, jaką zechce przypisać własney swey winie. Tu zaś niżey podpisany uważa potrzebę i to jeszcze dodać, że już w tym względzie wszedł do Kommissyi Radziwiłłowskiey i uczynił urzędową odezwę do Prokuratoryi. Klaudyusz Mirski Filozofii Doktor.

Wolno drukować. Wilno d. 17 stycznia 1829 r. A. Powstański Prez. Kom. Cen. Wileń. R. Kol. i Kawaler.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 23 godz. 2 wiecz.	27 cal. 11,7 lin.	— 5,25 stopni	Północny	Snieg
	d. 24 godz. $7\frac{3}{4}$ rano.	27 — 10,9 —	— 7 — —	Wschodni	Pochmurno
	d. 25 — — —	27 — 8,9 —	— 7 — —	Wschodni	Pochmurno

Wilno dnia 25 Stycznia v. s. 1829 roku.

1 Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego podaje do publiczney wiadomości, że majątki do tegoż Uniwersytetu należące: Puzyryszki i Rubionka w Wileńskim, a Dowgierdziszki w Oszmiańskim Pcie położone, wypuszczać się będą na wieczny czynsz przez publiczną licytacyą; do odbycia takowey licytacyi naznaczone są trzy terminy: 1szy 22, 2gi 26 lutego i 3ci 5 marca r. t. Ktoby życzył licytować pomienione majątki, zechce się stawić w Kancellaryi Uniwersytetu na naznaczone terminy z prawną ewikcyą, która może bydź składana w gotowych pieniądzach albo w duszach zaświadczonych o ich swobodności przez Sądy Główne, lub też w biletach bankowych. W teyże Kancellaryi znaydują się do przeyrzenia w każdym czasie warunki do kontraktów, inwentarze, skazki i mappy; tamże powziąć można informacyą o ilości w jakiey ewikcya ma bydź składaną: przytém dla uniknienia wydarzyć się mogących nieporozumień i kwestyi, Rząd Uniwersytetu uważa za rzecz potrzebną ostrzedz, że ubiegający się o wzięcie majątku na czynsz wieczny, obowiązany będzie przed licytacyą oświadczyć, iż majątek, który licytować zamierza obeyrzał na mieyscu. R. 1829 stycznia 24 d.

Sekretarz Felix Mierzejewski.

---

1 W xięgarni T. Glücksberga Xięgarza i Typografa CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileń. znayduje się świeżo sprowadzona Mappa Turcyi, według nayleṕszych kart geograficznych ułożona i wydana r. 1828 w Warszawie. Cena kop. sr. 50.

Wolno drukować Policmeyster Podpółkownik Chrząstowski.

---

1 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż z przyczyny niejawienia się życzących na naznaczane w Grodzieńskiey Skarbowey Izbie dwókrotne w sześciu terminach targi, na oddanie w podrad reparacyą skarbowego domu przez Grodzieńskiego Cywilnego Gubernatora zaymowanego, z należącemi do niego attynencyami, Rząd Gubernialny przez postanowienie 17 stycznia nastałe, na nowo do tego naznacza do targow w tey Izbie terminy 26, 27 i 28 marca, na które wzywają się życzący z prawnemi dokumentami, z ostrzeżeniem, iż z ogólney reparacyi wyłącza się lodownia i staynia (o których zrobiono osobne rozporządzenie), a zatem zostaje się na dalszą reparacyą pomienionego domu 19,511 rub. 48 kop. ass. D. 22 stycznia 1829 roku.

Sekretarz i Kawaler Piotr Ludohowski.
Naczelnik Stoła Jahołkowski.

---

1 Od Mohilewskiey Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niey oddano na przedaż, oddany na ewikcyą za ominienie terminu, nieruchomy majątek Mścisławskiego powiatu, obywatela Jana Chodkiewicza wsi Rodkowki 12 płci męzkiey dusz, z nowo narodzonemi, z ich własnością, ziemią, i dwornym zabudowaniem, oceniony podług 10cioletniey proporcyi 1800 rub., za należny Magistraturze dług, jakie zaś naznaczone będą terminy, ogłoszono będzie osobno, przez wydrukowanie w gazetach ogłoszenia.

Sekretarz Hołyński.

---

1 Od Podolskiey Magistratury Powszechney Opieki ogłasza się, iż na przedaż oddanego na ewikcyą tey Magistraturze, za ominienie terminu, murowanego trzypiątrowego domu obywatela żyda Herszka Uszerowicza Sihała, w mieście Kamieńcu położonego, dla uzyskania długu za pożyczką jego, wynoszącego oprócz procentow 100 czer. zł. złotem, 1375 rub. sr. i 1250 rub. ass., naznaczono do targow terminy: 1szy 4, 2gi 8 i 3ci ostateczny 11 marca teraźn. 1829 roku, życzący kupić ten dom zechcą przybydź do Magistratury pomienionych dni na 11stą godzinę zrana, i widzieć w niey przedającego się domu inwentarz i warunki.

Sekretarz Czarnucki.

Za Rozkazem JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI.

Wypis z xiąg Ziemskich Powiatu Rowieńskiego.

R. 1828 mca listopada 26 d. Przed aktami Ziem. Ptu Rowień. i przedemną Kazimierzem Goreckim Regentem przysięgłym akt tychże, stawiąc się osobiście Ur. Alexander Włodzimierski Radca Honorowy, takowe w tychże aktach, z mocy służącey sobie i w aktachননinieyszych przyznaney plenipotencyi, imieniem JW. Teofili z BaronowGerszdorfowWorcellowey czyni oświadczenie. Ze gdy niegdy JO. Xiąże Dominik Radziwiłł byłych Woysk Polsko-Francuzkich Jenerał brygady i Krzyżów wojennych Kawaler, dokumentem swoim w roku 1808 dnia 6 augusta sporządzonym, dając ciotecznie rodzoney siostrze swojey JW. Duklanie z Morawskich Wyleżyńskiey primo voto Worcellowey w Xięztwie Ołyckiém dożywocie na dwóch folwarkach, to jest: na wsi Pokaszczewie, i na drugiey takieyże, Zorniszczach z przysiółkiem Seliberami; po śmierci teyże, sześcioletnie dochody rzeczonych folwarków (jakie bądź z inwentarzem podawczym były oney poszczególnione, lub jakie za istniejącego dożywocia swojego pobierała) sukcessorom oney przeznaczył: którемi, gdy podług samego brzmienia wyrazu i według obmowy prawa, nikt inny bydź nie mógł, tylko jey synowie, to jest JJWW. Ignacy i Mikołay Grafowie Worcellowie oraz JW. Tadeusz Wyleżyński; przeto JW. Duklana z Morawskich Wyleżyńska primo voto Worcellowa, nie była w prawie ani obcym osobom przez testamentalną tranzakcyą zapisy czynić, ani też długi swoje, na tychże sześcioletnich dochodach hypotekować; bo takowe sześcioletnie po zgasłém dożywociu teyże JW. Wyleżyńskiey primo voto Worcellowey dochody (skutkiem daru JO. Xięcia Dominika Radziwiłła) nie były oney własnością, ale własnością jey sukcessorów to jest synów. Z powyższego więc na Logice i prawie krajowem opartego axiomatu, kredytorowie JW. Duklany Wyleżyńskiey, mylnie długi swoje do rzeczonych dochodow regulowali; i takową swoją czynność aresztami, (które nawet nie powin-

ny były bydź przyjęte) nadto: summy z sześcioletnich prowentów wynikające z procentami narosłey, na funduszach córki JO. Xięcia Dominika Radziwiłła, i jedyney onego sukcessorki JO. Xiężniczki Stefanii Radziwiłłowny dzisieyszey Hrabiny Witgenszteynowey, hypotekę swoją mającey, popierali: a tém mylniey jeszcze i nieprawniey w tém postępowali; gdy jeden z współsukcessorow JW. Tadeusz Wyleżyński, (lubo sam tylko bez rodzeństwa w testamencie matki poszczególniony) nigdy przecież braci swoich po matce rodzonych, JJWW. Ignacego i Mikołaja Hrabi Worcellow, od uczesnictwa z sobą wspólnego, z darów JO. Xięcia Dominika Radziwiłła nieusuwał; co wyrazami podawaney od siebie do Tronu prośby i różnemi wniesieniami do Prokuratorow massy Radziwiłłowskiey, gdy ciągle nayszlachetniey udowodnia; testamentu przeto matki, jako sprzecznego z prawem natury i z zamiarami darów JO. Xięcia Dominika Radziwiłła, a tém samém i brzmieniem prawa krajowego nigdy nietrzymał się; co wszystko powyższe, dekret Kommissyi do ustanowienia interessów Radziwiłłowskich wolą Naywyższą ustanowioney, w r. 1826 dnia 2 miesiąca augusta, po komparacyi osób stawiących się wypadły, rozwiązując: a w tém rozwiązaniu, tak wniesienia kredytorow JW. Duklany z Morawskich Wyleżyńskiey, jako i Prokuracyi massalney JO. Xięcia Dominika Radziwiłła, rozstrzygając, sprawę, o ważność tranzakcyi testamentalney, jako Sądowi swemu nieuległą, do osobney drogi i właściwego Sądu odesłał. Gdy tedy właściwy Sąd do rozwiązania kontrowersyi kredytorow JW. Duklany Wyleżyńskiey primo voto Worcellowey, i ważności testamentu oney, nie może bydź inny, jak tylko Sąd Gubernii Wołyńskiey Powiatu Rowieńskiego, jako w rzeczy począć rozstrzygać się powinney podług brzmienia prawa. w Sądzie pierwszey instancyi, pierwszowstępny, i jeden tylko przyzwoite w tym względzie forum mający; bo dobra JJWW. Ignacego i Mikołaja Graffów Worcellów dziedziczne, w Gubernii Wołyńskiey Powiecie Rowieńskim mają swoje położenie. Przeto JW. Teofila z Baronów Gerszdorfów Graffini Worcellowa, przez generalną plenipotencyą sobie od męża swojego JW. Mikołaja Graffa Worcella przed Regentem Ziemiańskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie roku teraźnieyszego 1823 dnia 31 stycznia n. s. urzędownie zeznaną, a w Aktach Ziem. Pttu Rowień. roku tegoż dnia 13 marca oblatowaną, do zastępywania i reprezentowania męża swojego JW. Mikołaja Graffa Worcella, upoważniona; uważając w powyższem, postanowienie Kommissyi Radziwiłłowskiey, i z prawem, i z rzeczą (o którą idzie) zgodne; oświadcza: że kredytorom wszystkim JW. Duklany z Morawskich Wyleżyńskiey, primo voto Worcellowey, regulującym nieprawnie pretensye swoje do darów JO. Xcia Dominika Radziwiłła dla sukcessorów teyże, z utrzymaniem się przy testamecie sprzecznym z pomową prawa i z zamiarami Donataryusza; w kwestyi o ważność testamentu, w Sądzie powiatowym Rowieńskim odpowiadać jest gotową, i na skutek powyższy, rzeczonych kredytorow, a mianowicie: w komparacyi przy dekrecie Kommissyi Radziwiłłowskiey, poszczególnionych, wzywa bez zwłoki. Alexander Włodzimierski Radca Honorowy na mocy plenipotencyi wydać rozkazał, który, na podaną prośbę i wypadłą rezolucyą wydaje się przy pieczęci Ziem. Pttu Rowień. Pisan w mieście Powiatowém Równym.

Regent Akt Ziem. Pttu Rowień. Kazimierz Gorecki. Czytał Cyryli Suski.

Roku 1828 dnia 14 grudnia przyszedłszy osobiście Ur. Cypryan Malinowski ten extrakt z wypisaniem w nim Manifestu imieniem JW. Teofili z Baronow Gerżdorfow Graffini Worcellowey przeciwko kredytorom niegdy JW. Duklany z Morawskich Wyleżyńskiey primo voto Worcellowey zaniesionego, z Akt Ziem. Pttu Rowień. autentycznie wydany, do xiąg Ziem. Pttu Dubień. w oblatę podał.

Przyjąłem Zenon Maciorkowski Regent Ziemski Pttu Dubień.

Wolno drukować. Wilno d. 23 stycznia 1829 r. Cenzor Norbert Jurgiewicz.

---

1 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na uspokojenie debitów zeszłego ś. p. Miń. Cywilnego Gubernatora i Kawalera Kazimierza Sulistrowskiego ustanowiony i od d. 10 grudnia 1828 r., w majętności Kurzeńcu, w pcie Wileyskim agitujący się; wzywając raz ostateczny wszystkich wierzycieli i pretensorów w tym konkursie uczestnictwo mających do objawienia i intabulowania dopominków, przez niniejszą awizacyą zawiadamia, że w dniu 20 następnego mca lutego ogólną kompetytorską sprawę do namowy wezmie, i nie zważając na niestanność kredytorów, finalnym oney rozbiorem zaymie się; w konkluzyi zaś stosownie do postanowień Sądu Gł. 2go Depar. gubernii Miń. w dniach 18 lipca 1827 r. i 5 października 1828 r. zaszłych, dla niestawających amissyą czyli wiekuistą utratę ich należności zakreśli. R. 1829 stycznia 11 dnia.

Atanazy Prószyński S. Z. Miń. Prezydujący Exdyw.

Jakób Estko S. Z. Ihumeń. i Kaw. Exdyw.

Konstanty Masłowski Prezydent Z. Zawiley. Exdyw.

Aloizy Nielubowicz Exdyw. Regent.

1 Pani Mathis, w przeszą środę wieczorem o godzinie 6tey, na placyku, blisko ulicy, na przeciwko domu Poznańskiego, dawniey Ważyńskiego, wysiadając, upuściła z sanek szal turecki, na dnie białym w kwiaty kolorowe: jeżeliby się komu zdarzyło mieć jaką o tym szalu wiadomość, lub go znaleść, albo kupić, raczy go powrócić właścicielce lub dać wiedzieć; o czém już właścicielka i Policyi doniosła.

Wolno drukować Policmeyster Chrząstowski.

Nro 4

DODATEK
DO GAZETY
KURYERA LITEWSKIEGO Nro 11.

Wilno dnia 25 Stycznia v. s. 1829 roku.

UKAZY RZĄDZĄCEGO SENATU.

O tém, że przedpisanie 7go Departamentu ...dzącego Senatu, 31 października 1810 roku, ...lędem przedaży majątków bankruckich, żadney ...y mieć nie może.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, ...dzący Senat na Powszechnem Zebraniu De...tamentow Moskiewskich słuchali: uwiadomie... Rządzącego Senatu Powszechnego Zebrania ...wszych trzech Departamentow, z dołączeniem ...opii do tegoż Zebrania przesłaney przy prze...niu Sprawującego Ministeryum Sprawiedli...ci, P. Taynego Radcy, Senatora i Kawalera ...cia Alexego Alexiejewicza Dołhorukiego, dla ...żytego wypełnienia, Naywyżey potwier...ney opinii Rady Państwa, następującego brzmie... ,,Rada Państwa na połączonych Departamen... Praw i Ekonomii i na Powszechném Zebra... rozpatrzywszy przełożenie Powszechnego Ze...ia Departamentow Moskiewskich Rządzące...enatu, w przedmiocie przedaży majątkow nie...omych, należących do bankrutow, chociaż ...azła, że przez Ukaz, rozesłany w dniu ...im grudnia 1827go roku, dla powszechnego ...ełnienia, odmienia się już przedpisanie 31 paź...rnika 1810 roku, dane przez 7my Senatu ...artament podległym jemu Rządom Guber...nym i Izbom Cywilnym; ale, dla zapobieże... wszelkiemu na czas przyszły niewyrozumie... zamierzyła: zgodnie z wnioskiem Po...echnego Zebrania Rządzącego Senatu, po...owić, iż przedpisanie 7go Departamen... 31 października 1810 roku, ażeby przedaż ...tkow, należących do bankrutow stanu ku...kiego, odbywać na osnowie Ukazu 13 kwie... 1799 roku, jako niezgodne z postanowie...n, zawartém w 1 części Ustawy o bankrutach, ...ney mocy mieć nie może.'' Na któreyto opi...napisano: JEGO CESARSKA MOŚĆ, opinią, ...ałą na Powszechném Zebraniu Rady Państwa ...m: że przedpisanie 7go Departamentu Rzą...ego Senatu, 31 października 1810 roku, ...lędem przedaży majątkow bankruckich, ża... mocy mieć nie może, Naywyżey po...rdzić raczył i rozkazał wypełnić. *Prezydent ...y Państwa Hrabia W. Koczubey.* 4 listopada ...8 roku. Przez wyżey zaś wspomnione prze...nie Powszechnego Zebrania Departamentow ...kiewskich Rządzącego Senatu podawaném by...ło, co następuje: To Powszechne Zebranie, rozpatrzywszy sprawę, która z przyczyny różnych zdań weszła z 7go Departamentu, a przysłana do niego z Niżegorodzkiey Izby Cywilney, po appellacyi mieszczanki wdowy Anny i syna jey, mieszczanina, Mikołaja Kurowych, o uzyskiwane przez nich, jako też przez innych kredytorów, po umarłym mieszczaninie Stefanie Wołonkinie, pieniądze za obowiązaniami się długowemi, postanowiło: porównawszy okoliczności tey sprawy z prawami, Senat znayduje, że, lubo w 77 artykule, 2giey części Ustawy o bankrutach wyrażono: że, jeżeli zaprzeczenia nie było, i dokument zastawny jest przyznany, ma ona wtedy we wszystkich zdarzeniach moc zupełną, i, wedle tego prawa, mieszczanie Kurowy proszą zostawić w swey mocy: jak dokument zastawny na dom, tak i prawo kupne na kramy; ale, ponieważ ten artykuł znayduje się w 2giey części, wydaney dla Szlachty, i odnosi się do nakładanych zaprzeczeń, jak z tego samego artykułu zapewnia się; względem kupieckich zaś długow wydaném jest osobne prawidło w Iszey części Ustawy, w artykułach: 104 i 106, z których w ostatnim z nich postanowiono: ,,Jeżeli bankrut dał komu zastaw, albo z majątku ,,zastawił co prawnie, to jest, przed postrzeżeniem ,,swego upadku i przed nastaniem na nim poszukiwań, a zastaw ten więcey wart będzie, a niżeli ,,summa, w którey jest dany; wtedy, opłaciwszy ,,pieniądze, wziąć ten zastaw do konkursu i z inne,,mi majątkami bankruckiemi przedać w swoim czasie; temu zaś, u kogo był zastaw, summę opła,,cić z pełna.'' W ninieyszey zaś sprawie, dokument zastawny na dom stwierdzony 1821 roku, 20 grudnia, pierwey, aniżeli poszukiwanie za wexlem nastąpiło 1822 roku, dnia 17 maja; a zatém, wedle istotnych słow tego prawa, dozwolić kredytorom: jeżeli chcą, po opłaceniu temu, który trzyma zastaw, z pełna pieniędzy należnych za dokumentem zastawnym z procentami, wziąć do konkursu dom zastawiony i z konkursu już go przedać, nie podciągając tego zdarzenia pod prawidła 2giey części Ustawy o bankrutach, względem przedaży przez Rząd Gubernialny; gdyż przedaż majątkow kupieckich zostawiona samym tylko konkursom. Co się zaś tycze prawa kupnego na kramy, to, jako przyznane 1822 roku, 17 czerwca, po nastałem już poszukiwaniu, unikczemnić i te kramy oddać do konkursu dla przedania i rozdzielenia między kredytorami. Nakoniec, ponowić zalece-

nia wszystkim mieyscom sądowym, iż Ukaz 1797 roku, dnia 15 czerwca, zalecający poczytywać te tylko akta za obowiązujące, które były uczynione przed dniem danych wexlow i zobowiązań, został zmieniony przez Ustawę o bankructwie, poźniey wydaną, w którey artykułach: 70, 71 i 72 rozkazano: za dokumentami zastawnemi zaspakajać, całą należną summę z majątku zastawionego, a za innemi pismami pożyczkowemi, opłacać z tego majątku dłużnika, który się zostanie po zadosyć uczynieniu za dokumentem zastawnym. O czém też przedpisano 25 grudnia 1827 roku, po wszystkich mieyscach przez Ukazy. Kałuzki Rząd Gubernialny, otrzymawszy ten Ukaz, porównywał go z Ukazem 7go Departamentu Senatu, pod dniem 31 października 1810 roku, przez który zalecono wszystkim pod wiedzą tegoż Departamentu zostającym Rządom Gubernialnym i Izbom Cywilnym: przedaż przez publiczną licytacyą nieruchomych majątkow bankruckich, na rzecz poszukiwań skarbowych i ludzi prywatnych, odbywać, na osnowie Ukazu 13 kwietnia 1799 roku, w Rządach, w obecności jednego z kuratorów. Lecz, ponieważ ten Ukaz wyszedł przed wydaniem Ustawy o bankrutach, i w wyżey przytoczonem postanowieniu Powszechnego Zebrania Senatu nie wspomniano o odmianie ukazu, który wyszedł z 7go Departamentu, pod dniem 31 października 1810 roku, na mocy którego odbywała się w Rządzie Gubernialnym przedaż wszystkich bez wyjątku kupieckich nieruchomych majątkow bankruckich; przeto, na osnowie N a y w y ż s z e g o o guberniach Urządzenia punktu Igo artykułu 405, Rząd Gubernialny oddawał tę okoliczność do wniosku Prokurora gubernialnego, który oświadczył, że nowo otrzymany Ukaz Rządzącego Senatu, pod dniem 25 grudnia 1827 roku, zgodny jest z pierwszą częścią Ustawy o bankrutach, a moc Ukazu 31 października 1810 roku, odmienia. Poczém Rząd gubernialny postanowił: na skutek Ukazu Senatu, pod dniem 25 grudnia 1827 roku, przedaż nieruchomych majątkow kupców i mieszczan, uznanych za bankrutow, na osnowie Ustawy o bankrutach, Iszey części, zostawić odbywać samym konkursom; o czem też dać wiedzieć dla należytego wypełnienia, wszystkim tameczney gubernii Magistratom i Ratuszom; o tych zaś majątkach bankruckich, o których przedaży sprawy odbywają się w tymże Rządzie, dla powrócenia inwentarzow do konkursow osobne uczynić przełożenie; o tém swojém rozporządzeniu Rząd gubernialny, dnia 14 lutego, r. teraznieyszego 1828, doniosł Powszechnemu Zebraniu Senatu. Powszechne Zebranie Senatu, roztrząsnąwszy wyżey przytoczone okoliczności, postanowiło, N a y w y ż e y wydaney, pod dniem 19 grudnia 1800 roku, ustawy o bankrutach I części, postanowiono w punktach: 52. „Po ukończeniu inwentacyi „starać się mają kuratorowie i kredytorowie, nay„lepszym sposobem, rozprzedać, za gotowe pie„niądze, wszystkie majątki, należące do massy „konkursowey; a jeżeli kredytorowie za dobre o„sądzą, wtedy i na dług na terminy z pewną po„ręką zbywając naprzód z rąk te towary, które „przez leżenie mogą się psuć, lub upaść na ce„nie. 53. Jeżeli w konkursie zdarzą się zakłady „i fabryki z wioskami, wtedy, iżby te nie podpa„dły zniszczeniu, należy jak można nayprędzey „je sprzedać; jeżeli z publicznego targu mało bę„dzie dawano; tedy za zgodą kredytorow i peł„nomocnikow ich, odbyć drugą i trzecią przedaż. „Jeżeli zaś kto z kredytorow (ale nie inaczey, „jak od większey liczby i summę tak wielką ma„jących w massie konkursowey, jaka jest prze„pisana dla przewagi głosow), zacznie bardzo żą„dać przedaży; wtedy już, po trzykrotney au„kcyi, nieodmiennie za ostatnią cenę przedać. 106: „Jeżeli bankrut dał komu zastaw, albo prawnie z „majątku, to jest: przed postrzeżeniem się na swoim „upadku i przed nastąpieniem u niego poszukiwań, „zastawił, a ten zastaw wart więcey od tey sum„my, w którey zastawiony; wtedy, po opłaceniu „pieniędzy, wziąć ten zastaw do konkursu, i, z in„nemi majątkami bankruckiemi, przedać w swo„im czasie; temu zaś, u kogo był zastaw, opłacić „summę z pełna.” W następnym czasie, chociaż 7my Departament Rządzącego Senatu, przedaż majątkow nieruchomych, należących do bankrutow stanu kupieckiego, podciągając pod prawidła 2giey części ustawy o bankrutach, wydaney dla Szlachty, postanowił, iżby przedaż ta odbywała się na osnowie ukazu 1799 roku, kwietnia 13, w Rządach gubernialnych; o czém też, pod dniem 31 października 1810 roku przepisał od siebie podległym jemu Rządom gubernialnym i Izbom cywilnym; lecz, ponieważ takowe przedpisanie 7go Departamentu, nastało przeciwko prawidłom, postanowionym w 1szey części ustawy o bankrutach, wydaney na długi kupieckie, gdyż wedle istotnego jey brzmienia, przedaż kupieckich majątkow zostawiona jest samym konkursom; w punktach zaś: 2 i 4 N a y w y ż s z e g o ukazu 1802, 8 września, wyrażono; „że władza Senatu ogranicza się „jedyną tylko władzą JEGO CESARSKIEY MO„ŚCI, i że Sam CESARZ, lub Jego ukaz imien„ny może stzymać rozkazy senackie”— przeto, dla zapobieżenia, iżby nie wynikało i w innych guberniach podobne niewyrozumienie, jakie napotkał teraz Kałuzski Rząd gubernialny; Powszechne Zebranie Senatu postanowienie swoje względem odmiany wspomnionego przedpisania 7go Departamentu, jako niezgodnego z powszechném prawem, w 1szey części Ustawy o bankrutach zawartém, poddając pod WYSOKĄ MONARSZĄ JEGO CESARSKIEY MOŚCI uwagę, naypoddaniey upraszało na to N a y w y ż s z e g o ukazu, R o z k a z a l i: o powinném i nieodmienném, wedle wyżey wypisaney N a y w y ż e y potwierdzoney opinii Rady Państwa, wypełnieniu, do Kałużskiego Rządu gubernialnego posłać ukaz, również przez ukazy dla wiadomości i w potrzebném zdarzeniu, wypełnienia, dadź wiedzieć wszystkim Rządom gubernialnym i innym mieyscom urzędowym i osobom; do Nayświętszego zaś Rządzącego Synodu, do wszystkich Departamentow i Oddziałow Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań, przesłać uwiadomienia. Dnia 7 grudnia 1828 roku. (Z Powszechnego Zebrania Departamentow Moskiewskich.)

O zabronieniu żydom, wychodzącym z Królestwa Polskiego, przenosić się na zamieszkanie do Rossyi.

Wedle ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, iż Izba Skarbowa Kijowska upraszała o rozwiązanie Ministeryum Skarbu: azali mogą bydź przyymowani do ludności w Rossyi i na jakiey osnowie, wychodzący z Królestwa Polskiego żydzi? Chociaż nie ma postanowienia, za-

gradzającego przenoszenia się żydóm z Królestwa Polskiego do Rossyi; lecz, gdy postanowieniem Komitetu PP. Ministrów, Naywyżey potwierdzonym dnia 15 marca 1824 roku, zabroniono żydóm przenoszenia się zza granicy do Rossyi i w niey osiadania, na ten koniec, ażeby przeciąć nadzwyczayne rozmnożenie się w Rossyi tych ludzi więcey szkodliwych, niż pożytecznych dla Państwa; przeto Minister Skarbu podawał: dla tychże przyczyn rozciągnąć moc wyżey wspomnianego postanowienia i na żydów Królestwa Polskiego, to jest: wzbronić wychodzącym z niego żydom, osiadać w Rossyi i mieć w niey stałe przebywanie. Jakową swą opinią przedstawiał do rozpatrzenia Komitetu PP. Ministrów. Przedstawienie to, zostawszy approbowane przez Komitet PP. Ministrów, zasłużyło na Naywyższe potwierdzenie, oświadczone mu na posiedzeniu 24 zeszłego listopada. O tém Naywyżey potwierdzonem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, P. Minister skarbu donosi Rządzącemu Senatowi z tém, azali się nie będzie podobało około jego wypełnienia wydać, należyte rozkazy. Rozkazali: O tém, Naywyżey potwierdzoném postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, dla należytego podług niego spełnienia tak do Kijowskiey, jako i innych Izb Skarbowych tych guberniy, w których żydom żyć dozwolono i do wszystkich Rządów Gubernialnych zalecić przez Ukazy; również przez Ukazy dać wiedzieć: PP. Wojennym Jenerał Gubernatorom, Jenerał Gubernatorom i Wojennym Gubernatorom, Wice-Kanclerzowi i Ministrom spraw wewnętrznych i Skarbu; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu, przesłać uwiadomienia. Dnia 28 grudnia 1828 roku (*z Igo Departamentu*).

O aresztantach, przeznaczanych dla oddania do służby woyskowey.

Rządzący Senat słuchali przełożenia Pana Taynego Radcy, Senatora, Zarządzającego Ministeryum Sprawiedliwości, i Kawalera Xięcia Alexego Alexiejewicza Dołhorukiego, pod dniem 3 tego grudnia, w którém wyrażono: Sekretarz Stanu Murawjew kommunikował temuż P. Zarządzającemu, iż CESARZ JEGOMOŚĆ Naywyżey rozkazać raczył: wyrażonych w dołączoney przy przełożeniu wiadomości dwóch aresztantów, po ukończeniu, w nayprędszym czasie, sprawy, należytego ich przestępstwa, osądzenia, winnych z nich, którzy nie póydą do ciężkich robot, ale skazani będą na karę lub zesłanie do Syberyi, oddać na żołnierzy bez ukarania; tych zaś, którzy zostaną obwinionymi o kradzież więcey, jak pięciu set rubli, po ukaraniu, skoro się nie tylko okażą sposobnymi wedle prawideł o rekrutach, lecz wprost zdolnymi do odbywania służby woyskowey; a małoletnich z nich naznaczać do batalijonow kantonistow woyskowych, wszystkich bez policzenia za rekrutow. NAYJAŚNIEYSZY CESARZ Naywyżey zezwala, iżby, przy wypełnieniu tego Naywyższego rozkazu, zachowywano też same rozrządzenia, jakie w roku przeszłym, w podobném zdarzeniu, były uczynione wedle Naywyższych rozwiązań, a mianowicie: 1) Aresztanci, osądzeni na karę, lub na zesłanie do Syberyi na zaludnienie, o których nastąpił Naywyższy rozkaz, iżby oddani byli na żołnierzy, wchodzą, na mocy jego, do służby woyskowey. 2) W zdarzeniach, kiedyby niektórzy z nich, do otrzymania takowego Naywyższego rozkazu, byli już odprawieni do Syberyi na zaludnienie, powinni bydź (prócz tych, co zostali knutem ukaranymi), zatrzymani i oddani do służby woyskowey, na osnowie tegoż Naywyższego rozkazu, w naybliższych urzędach rekruckich, o czém wypada także kommunikować Zwierzchnościom gubernialnym, względem traktu przeprowadzania tych aresztantow. 3) Lecz ci, który wyrokiem sądu zostali ukaranymi i odesłanymi na mieysce pierwiastkowego zamieszkania, do otrzymania względem nich wspomnionego Naywyższego rozkazu, powinni zostać się w swych mieyscach zamieszkania, chyba że ci, do których oni należą, sami zechcą oddać ich na żołnierzy; wtedy mają oni wchodzić do służby woyskowey, na osnowie nastałego o nich Naywyższego rozkazu. 4) Za czém, ci ze wspomnianych aresztantów, którzy, chociaż przez dekret będą już ukaranymi, a jeszcze nie zostaną odesłani do dawnych mieysc zamieszkania, powinni wchodzić do służby woyskowey, na osnowie nastałego o nich Naywyższego rozkazu. 5) Aresztanci ze szlachty i urzędników, przeznaczani na żołnierzy, wchodzą do służby woyskowey na osnowie nastałego o nich rozkazu, kiedy skazanymi zostaną na odjęcie szlachectwa, lub na zesłanie do Syberyi na zaludnienie. Wyroki względem nich sądowe przedstawiają się wedle ustanowionego porządku do potwierdzenia. 6) Przeznaczeni zaś na żołnierzy aresztanci z cudzoziemcow, kiedy wyrokiem sądu będą skazani na wysłanie za granicę, to niezwłócznie wysyłają się za granicę; jeżeli zaś osądzonymi zostaną na karę i mają zostać w Rossyi, tedy wchodzą do służby woyskowey, na osnowie nastałego o nich Naywyższego rozkazu. 7) Jeżeli który z aresztantów, powinnych takim sposobem zostać żołnierzami, okaże się zupełnie nie zdatnym do pełnienia służby woyskowey, wtedy na takim wypełnia się wyrok sądowy wedle porządku prawem postanowionego. 8) Lecz ci z przeznaczonych na żołnierzy aresztantow, którzy ostatecznym o sobie sądem uznanymi zostaną za niewinnych, i w ogólności nie skazanymi na żadną karę, albo osądzeni za długi na zatrzymanie doczesne w turmie i na wyrobku, nie powinni bydź branymi do służby woyskowey. Takową Monarszą wolę tenże P. Zarządzający Ministeryum Sprawiedliwości przełożył Rządzącemu Senatowi dla należytego wypełnienia. Rozkazali: dla powinnego i nieodmiennego w tey rzeczy Naywyższego JEGO CESARSKIEY MOŚCI rozkazu wypełnienia, do wszystkich Rządow gubernialnych i Izb kryminalnych posłać ukazy; przez ukazy także uwiadomić PP. Ministrow, Wojennych Jenerał-Gubernatorow, Wojennych Gubernatorow zarządzających sprawami cywilnemi, Jenerał-Gubernatorow, Gubernatorow cywilnych i dać wiedzieć mieyscom urzędowym; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentow Rządzącego Senatu i Powszechnych ich Zebrań, przesłać uwiadomienia. Dnia 17 grudnia 1828 roku (Z I. Departamentu.)

O rozwiązaniu, że znaydujący się w służbie, nie mający rang Ober-oficerskich, ludzie ze stanu podatkowego, nie mogą być uwalnianymi dla przeznaczenia ich do innych zatrudnień.

Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI,

Rządzący Senat słuchali raportu Chersońskiego Rządu Gubernialnego, że przez ukaz Rządzącego Senatu, 10 sierpnia 1822 roku, z przyczyny niedostatku w różnych mieyscach urzędowych, Gubernii Chersońskiey, kancellaryynych służących, dozwoloném było przyymować do tego stanu ludzi, do płacenia podatkow obowiązanych, uwolnionych przez zgromadzenia i wypuszczonych na wolność przez obywateli, z warunkiem, iżby do otrzymania rang Ober-oficerskich, nie byli dopuszczani do przechodzenia na służbę do drugich guberniy, lecz, w zdarzeniu uwolnienia lub dostrzeżonego niedbalstwa ich w służbie, powracanymi byli do stanu pierwotnego, a uwolnieni przez obywateli iżby obierali rodzay życia. Na osnowie tego ukazu, wchodzili do służby w różnych mieyscach urzędowych tey gubernii ludzie stanu podatkowego, za potwierdzeniem Rządzącego Senatu, do nastania postanowienia o służących kancellaryynych wiedzy cywilney, w dniu 14 października 1827 roku Naywyżey zatwierdzonego, w którém wyrażono, w artykułach: I: wszystkim Zwierzchnościom wiedzy cywilney, od dnia ogłoszenia tego postanowienia, zaprzecza się przyymować do służby Państwa, i przeznaczać na jakiekolwiek mieysca. *naprzód:* Kupców zapisanych do gildy i dzieci ich, wyłączywszy tylko kupców 1 gildy, na osnowie ustawy 14 listopada 1824 roku; *powtóre*, wypuszczonych na wolność, i ich dzieci; *potrzecie*, mieszczan, i w ogólności, ludzi należących do stanow podatkowych; *poczwarte*, cudzoziemców; *popiąte*, odstawionych ze służby woyskowey, w rangach niższych, nie szlachtę, i dzieci ich; *poszóste*, służących cerkiewnych i ich dzieci; *posiódme*, dzieci służących nadwornych, którzy nie otrzymali rang klassycznych, nie rozciągając tylko tego zaprzeczenia do mieysc wiedzy nadworney. II: Znaydujący się teraz po różnych mieyscach służący kancellaryyni, wiedzy cywilney, którzy nie otrzymali rang klassycznych, dzielą się na cztéry rzędy: w pierwszym, umieszcza się szlachta rodowita; w drugim, dzieci szlachty osobistey, kupców 1 gildy, kapłanów i diakonów wyznania prawowiernego, pastorow ewangielickich i ewangelikow reformowanych; w trzecim, dzieci służących przy mieyscach urzędowych, uczonych i artystów, nie mających rang; w czwartym, przyjęci do służby, przed ogłoszeniem tego postanowienia, kupcy i dzieci kupieckie, 2 i 3 gildy, cudzoziemcy, woyskowi rang niższych i ich dzieci, służący nadworni, nie mający rang, i dzieci ich; słudzy kościelni i dzieci ich; mieszczanie, i w ogólności, ludzie, którzy wyszli ze stanu podatkowego. I IV: dla podniesienia niższych służących kancellaryynych do I stopnia klassycznego, postanawiają się następujące terminy: dla pierwszego rzędu dwa lata służby czynney; dla drugiego cztéry lata; dla trzeciego lat sześć; dla czwartego lat dwanaście, zgodnie z przyjętemi w woyskowey szeregowey służbie prawidłami. Lecz o tém, azali mogą służący kancellaryyni, należący do rzędu czwartego, być uwalnianymi, lub przechodzić z jednego mieysca do drugiego? nic nie powiedziano w tém postanowieniu; niektórzy zaś z kancellaryynych służących tego rzędu, czyto z przyczyny otrzymywania małey pensyi, i ubogiego stanu, czy dla innych jakich zdarzeń, wchodzą z prośbami o uwolnienie ich dla znalezienia w innych mieyscach dogodnieyszey służby lub przeniesienia ich na służbę w innych guberniach, gdzie się znaydują ich krewni, od których niby mieć mogą utrzymanie, którego teraz, z przyczyny odległości mieysca i braku do tego środków dostatecznych, są pozbawieni, a tém samém cierpią niedostatek. Z początku, kiedy niedostatek w kancellaryynych służących, jak po mieyscach urzędowych w gubernii, tak w samym Rządzie, nie stał się znacznym; Rząd gubernialny, trzymając się mocy ukazu 1822 roku, dnia 10 sierpnia, chociaż nie pozwalał służącym kancellaryynym tego rodzaju oddalać się do drugich gubernii; jednak nie przeszkadzał przynaymniey przechodzić im, w teyże gubernii, z jednego mieysca do drugiego. Kiedy zaś, przez to dopuszczenie, służący kancellaryyni, należący do rzędu 4go, zaczęli widocznym sposobem uwalniać się lub starać się o przeniesienie na inne mieysca; i, kiedy ze stanow należących do rzędow, 1, 2 i 3go, całkiem do służby nie wchodzili, a niedostatek w służących kancellaryynych, coraz stawał się znacznieyszym; przeto Rząd gubernialny służącym kancellaryynym rzędu 4go, iżby utrzymać ich na mieyscach, i przez to nie opoźnić biegu czynności, uwalniania zaprzestał. Lecz, nie mając na ten przedmiot wyraźnego prawa, wnioskuje, że ten środek nie jest dla służby dostatecznym, albowiem kancellaryyni służący, uważają go dla siebie nie inaczey, tylko za ucisk mieyscowey Zwierzchności, i ośmielają się nawet podawać na ten Rząd zażalenia do Rządzącego Senatu. Dla czego, Rząd gubernialny tę okoliczność, podając do roztrząśnienia Rządzącego Senatu, prosi na rozwiązanie ukazu, Rozkazali: jako postanowieniem Komitetu PP. Ministrow, które 4 lipca 1822 roku, zasłużyło na Naywyższe zezwolenie, rozwiązaném było przeznaczać do stanu kancellaryynego, w gubernii Chersońskiey, ludzi do płacenia podatku obowiązanych, uwolnionych przez zgromadzenia, i wypuszczonych na wolność przez obywateli z tém, iżby oni, do otrzymania rangi Ober-oficerskiey, nie byli dopuszczani do przechodzenia na służbę do drugich gubernii; lecz w razie uwolnienia, lub postrzeżonego przez Zwierzchność niedbalstwa ich w służbie, powracani byli: uwolnieni przez zgromadzenia, do stanu pierwotnego, a wypuszczeni przez obywateli na wolność, do obrania innego rodzaju życia; w postanowieniu zaś o służących kancellaryynych, wiedzy cywilney, w dniu 14 października 1827 roku Naywyżey potwierdzoném, nie powiedziano tego, iżby ludzie należący do stanu podatkowego i wypuszczani na wolność, którzy weszli do służby cywilney, przed ogłoszeniem tego postanowienia, po tych mieyscach, do których przyjęcie ich było dozwoloném przez osóbne Naywyższe ukazy, mogli być uwalnianymi, wedle ich żądania, dla przeznaczenia do drugich obowiązków, przed otrzymaniem rangi Ober ficerskiey; dla tego więc zważając, że ludzie tego stanu, jak w gubernii Chersońskiey, tak w Mohilewskiey, Witebskiey i Ołoneckiey, w Obwodzie Białostockim, w kancellaryi Senatu i Departamentach ministeryow znaydujący się teraz w służbie, i nie mający rang Ober-oficerskich, mocą przytoczonego wyżey postanowienia Komitetu PP. Ministrow, oraz takiegoż postanowienia, 21 marca 1822 roku Naywyżey potwierdzonego, uwalnianymi, dla przeznaczenia ich do innych obowiązkow, być nie mogą; lecz, jeżeli będą prosili uwolnienia, lub sama Zwierzchność postrzeże niedbalstwo ich w służbie, powinni być powracani: uwolnieni przez zgromadzenia, do stanu pierwotnego, wypuszczeni zaś na wolność, dla obrania sobie innego rodzaju życia, i o tém do Rządow gubernialnych: Chersońskiego, Witebskiego, Mohilewskiego i Ołoneckiego, do obwodowego Rządu Białostockiego i do wszystkich PP. Ministrow posłać ukazy; przez ukazy takoż, dla wiadomości i w potrzebném zdarzeniu, co do kogo będzie należało, wypełnienia, uwiadomić wszystkie Izby Skarbowe i Rządy gubernialne; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentow Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia. Dnia 24 grudnia 1828 roku. (*Z Igo Departamentu*).

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.
w Drukarni Redakcyi.